

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előzetési árak:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.

Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel.

Felélős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája Kázinoy-utca.
Telefón szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-palotában
Telefón szám 42.

Nyitlert soronkint 20 krajczár.

A tanügy érdekében.

Amikor száz millió forintot szavaz meg a képviselőház a hadügyi költségvetésre, ez nem okoz oly nagy feltűnést, mint amikor egy szerény milliócska kijut például egy legalább is olyan hasonlóan nemes célra mint a milyen a tanügy.

A vallás és közoktatásügyi minister tegnapelőtt egy ilyen szerény egy milliónyi összeg megadására vonatkozó javaslatot terjesztett be a Házhoz — szándékában lévén ezt a szerény kis összeget arra fordítani, hogy az országban lévő és teljes elhanyagottnak örvendő 196 népiskola felépítésére fordítsa.

Szerény összeg, igazán nem sok, a mely annál kisebb lesz, minél jobban elgondoljuk, hogy ez igazán nem több mint egy csepp a tengerben.

A legégetőbb szükség fedezésére szolgálhat csak ez a csekély pénz és arról beszélni sem lehet, hogy nagy Magyarország területén ez a pótlás lényegesen emelje a különben elhanyagolt tanügyi viszonyokat.

Hogy példával világítsuk meg a

dolgot, nálunk Szabadkán még nem a legelhagyottabb a népoktatás és mégis ha a tanyai iskolákat rekonstruálni és a hiányzó iskolákat felállítani akarnók és a magyarság érdekében mindezeket az iskolákat purifikálni kellene: azt tapasztalnék, hogy mindehhez annyi pénz kellene, amennyire első pillanatra nem is gondolunk.

Az ország lakóinak nagy számát tekintve, tehát joggal irtuk azt, hogy a javasolt egy milliónyi összeg egy csepp a tengerben, — mert ha különösen a nemzetiségek lakta vidéken a magyar iskolákat mind felállítani kellene, akkor ennyi pénz csak zavarba hozná az intézkedőket, mert nem tudnák azt, hogy hol kezdjenek és hol végezzenek vele.

Mindenesetre kész örömmel üdvözöljük a miniszternek ezt az intenióját is — és haladást látunk ebben is.

De rá kell mutatnunk arra, hogy a nemzetiségek lakta vidéken olyan türehetetlen állapotok vannak és ott a magyar nevelés és tanítás még mindig oly kezdetleges stádiumban van, hogy annak sürgős javítása nemsokára igé-

nyelni fogja azt, hogy a legközlebbi nagy lépést már sokáig elodázni nem lehet.

A nemzetiségek gravitációit csakis ilyen uton lehet ellensúlyozni és különösen még egy téren óriási a hátramaradottság, hogy ezeken a vidéken a *nőnevelés még teljesen el van hanyagolva.*

A nőnevelés nálunk még a legkezdetelegesebb stádiumban van, holott talán a legfontosabb agilitást ezen a téren lehet kifejtetni a nemzetiségek titkos harcza ellen.

Mikor látunk majd ezen a téren egy olyan javaslatot, amely az első nagy lépést jelenti, ez a jövő titka, de hiszszük hogy ezt figyelmen kívül nem hagyják és hogy legalább is gondolnak reá!

Különfélék.

— **Requiem.** Megdicsőült Erzsébet királyné lelkiüdvéért a zombori izr. hitközség a bajai énekhar közreműködésével gyönyörű istentiszteletet tartott. A templomban a főispán alispán, törv. elnök, pénzügyigazgató és az összes előkelő hivatalnokok, a tisztikar, a gymnasium a felső keresk. iskola tanári kara, az

TÁRCZA.

Gábor bácsi.

A „Bácskai Hirlap” eredeti tárczája.

Irtá: DECSY JÓZSEF.

Nyirkos, szomorú novemberi estén, éppen mikor a kis család — az öreg asszony, meg három gyerek — vacsora után odatelepedett a kályha mellé, kopogás hallatszott az udvarra szolgáló ajtón. Csöndes, félnék kopogás, afféle kéregető vándor emberre valló... A gyerekek már jól ismerhették ezt a kopogást: valamennyi mosolyogni kezdett, a szemük ragyogott. Mikor aztán kinyílt az ajtó, mind a három fölugrott a székéről és odaszaladt a jövevényhez; az egyik belécsimpaszkodott a nadrágjába, a másik a kezét csókolta, a harmadik — ez már valamivel komolyabb volt, tizenkét esztendő körül járt a kis lány — csöndesen köszönt:

— Jó estét, Gábor bácsi!

Gábor bácsi odasietett az asszonyhoz, meg akarta csókolni a kezét — már vagy tizezredszer életében — az asszony pedig elakarván háritani ezt a megiszteltetést, fölrántotta és — már vagy tizezredszer életében — jól megszorította az öreg ur kezét.

— Isten hozott, Gábor...

Gábor bácsi ezután sorra vette a gyerekeket, csókolta, czirogatta, becézte... Leült. Megszólalt bátorosan hangon, szinte hébegett:

— Nem vagyok alkalmatlan, kedves?

Az asszony elnevette magát:

Ugyan hogy beszélhetsz ilyet?

...Ötven, vagy legföljebb ötvenhárom esztendő lehetett az öreg ur. Kicsi, sovány emberke, őszbeborult... Mikor leült, zavartan simogatta a térdét és beszédközben sűrűn pislogott, félvén, hogy valami rosszat vagy ostobaságot talál mondani... A szeméből jószág áradt, szerető melegség. Látszott az egész emberen hogy valahányan a szobában vannak mind magához szeretné ölelni. A szája szögletében vonaglott valami szomorú, keserűség vonás, a mi a magukkal örökké elégedetlen embereket szokta jellemezni. Olyan félszeg volt az öreg, olyan készséges, olyan szeretetreméltó. A világért sem mert volna belekezedni a beszélgetésbe, az asszony, aki ismerte erről az oldaláról is, megszólalt:

— Hogy vagy, sógor?

— Köszönöm, meg vagyok...

Köhécselt, kirakta a teli zsebjeit.

— Ha nem veszed sértésnek... Egy kis gesztenye... Ez itt cukor, csokoládés cukor.

A Bandi gyerek — tudom — él-hal a narancsért... Itt a narancs, Bandi...

Az asszony szemrehányólag szólt:

— Ugyan Gábor, már megint!

Hirtelen megvillant előtte a sógor egész életmódja a maga szürke egyszerűségében: hatszáz forint nyugdíj, barátságtalan, apró szoba, szegényes ebéd, még szegényebb vacsora — Ne haragudjál, kedves Vilma — mondta az öreg — Ugy-e nem haragszol? A magam fajta agglégények megengedhetik az ilyesmit maguknak... Hogyne... hiszen az öcsém gyerekei!

Az öreg nekibátorodott, már hangosabban beszélt.

— Még csak az kellene, hogy önző legyek és fősvény! — Elnevette magát:

— Ugy se tudok mit csinálni a pénzemmel.

Elhallgatott. Nézte, szinte falta tekintetével a gyerekeket, a kik vagy buzgóssággal majszolták az édességeket.

Kint hullott a lassu, permeteg eső, kopogtatta az ablakokat, néha szélroham kerekedett és süvitve lopózott be az ablak résein.

A meleg szobára mélységes csend borult, az öreg a gyerekeket nézte hosszan, helylyel közzel — lopva — az asszonyt. A szive csordultig volt boldogsággal...

izr. négyzet és az iskolák testületileg jelen-
tek meg. A templom nagyszertőn, költséget
nem kímélő pompával volt feldíszítve. Dr.
Fischer Mihály főbírói szónoklata a közönsé-
get elragadta. Lisztich főkantór éneke mellő
volt az istentisztelet sikeréhez. Hogy az isten-
tisztelet alatt daczára az óriási közönségnek
legpéldásabb rend uralkodott, az dr. Gombos
ügyvéd főrendező és dr. Guttmann, dr. Scheer
és Weidinger L. rendezők érdeme.

— **Eljegyzés.** Fűst Manó helybeli keres-
kedőleányát Irén k. a. t. eljegyezte Fűst An-
dor orosházi kereskedő.

— **Bácskai kereskedők országos kongres-
susa.** A második országos kereskedelmi
kongresszus ma kezdődik meg Szegeden és
három napig fog tartani. Bács megye keres-
kedői a következőkkel lesznek képviselve:
Bajai kereskedői ifjak egylete: id. Reich
Vilmos, Schön Ödön, Schön Antal. Ó-Kani-
zsáról: Bérczi Mór, Szilágyi Sándor. Janko-
váczról: ifj. Kazinczi Ferencz. Zomborból:
Löwy Testvérek, Heindlhofer Róbert. Zentá-
ról: Kápos Armin, Brichtk Mór, Ujvidékről:
Guttmann Arnold, Raabstern A. fia. Topo-
lyáról: Guba József. Adáról: Adler Zsigmond.
Szabadkáról: Krizmanits János. Títelből:
Schmidtmayer Andras. Bajszáról: Stern József.
Bajmokról: ifj. Berger Jakab. Bajáról: dr.
Lemberger Armin.

— **Sajtóper lapunk ellen.** Lapunknak 1898
évi július 6-iki számában „Pályatévészett tan-
ácsnok” cím alatt a nyiltér rovatban ma-
gánérdekű közlemény jelent meg, a mely Bir-
kás Lajos Szabadka város tanácsnoka ellen
szólt. A tanácsnok a közlemény megjelenése
után fegyelmet kért maga ellen a mi azon-
ban beszűnttetett. Ere Birkás Lajos a cik-
k írója Baich István ellen sajtóper indított
s a szegedi sajtóbírótság a vizsgálatot meg-
indítva felhívta főszerkesztőnket, hogy az ere-
deti kéziratot küldje be. A felhívásnak eleget
téve az eredeti kéziratot tegnap beküldtük.

— **Öncsonkító katona.** Furcsa módon akart
megszabadulni a katonáskodástól egy 86 ez-
redbeli újoncz, most vonult be e hónap ele-
jén, nagyon nehéz volt neki a »bornyu» ki-
szelte tehát, hogy majd kibúvik valahogyan
az angyalbőről. A tervet egy operációval

hajtotta végre és pedig akként, hogy egyik
lábának hüvelyk ujját tövében levágta. Ez az
operáció azonban aligta nem 4—5 évébe
kerül, mert tudvalevő, hogy az öncsonkítást
a katonáknál a lesgyőzömben büntetik.

— **Kérelem a közönséghez.** A mentőcsapat
helyisége egy Dr. Baria Antal mentőorvos
lakására, a városi tanács által nyilvános táv-
beszélő állomással ellátván, a parancsnokság
azon kérelemmel fordul a távbeszélővel ren-
delkező urakhoz, hogy azt baleset alkalmával,
— már emberbaráti szempontból is, — a
„Mentőkkel” való érintkezhetés céljából, —
a nagyközönség rendelkezésére bocsájtani szí-
veskedjenek. Együttal tudomásra hozzuk, hogy
a „Mentő-állomás”, az önkéntes tüzoltó lak-
tanyán van elhelyezve, hol is a mentők min-
denkor készenlétben rendelkezésére állanak.

— **A szabadkai ipartestületi dalárda által**
1898. évi október hó 16-án (ma vasárnap)
este 8 órakor a szabadkai ipartestület helyi-
ségében október 6-ának, az aradi 13 vértanu
emlékeztetének megünneplésére tartandó házi
estély másora: 1. Isten dicősege, Beetho-
ventől, (férfikar). Éneklé a szabadkai ipartes-
tületi dalárda. 2. Alkalmi beszéd, tartja Dr.
Reisner Lajos iparhatósági biztos. 3. Temes-
etek, temesetek, Lányi Ernőtől, (bariton
szóló) éneklé Hoffmann Félix ur, harmoniumon
kíséri Völgyi Lajos ur. 4. Viharban, Dürner-
től. Éneklé a szabadkai ipartestületi dalárda.
5. Ezer év után, Pósa Lajostól. Szavalja Ab-
rasits Mihály ur. 6. Meddég járok, Gaal Fe-
rencztől (szoprán szóló) Éneklé Etseri Piroska
k. a. 7. Letört szobor, Petőfi Sándortól.
Szavalja Pataky Lénárdné uróné. 8. Himnusz
Éneklé a szabadkai ipartestületi dalárda. Be-
lépti díj nincs. Egy másor ára 10 krajczár.

— **Megnyitott a föld.** Jó, hogy nem a bib-
lia korban élünk, mert az alábbi eset bizo-
nyára mint valami rendkívüli tünemény lenne
megírva, a bibliában a hívők nagy ámulatára
Ugyanis a mult hét végén a sándori szőlőkön-
tul fekvő szántóföldeken egy öreg sándori
földműves a mint föllecskéjén szorgalmasan
szántott egyszerre csak megnyitott előtte a
föld és mindkét lovát elnyelte, míg az eke
künn maradt, A földműves gazda csak ámult
s nem akart zsemeinek hinni, de mikor köze-
lebb ment látta, hogy lovai egy 5—7 méter

mélységű kutba estek, Az egyik ló a vízben
úlladt míg a másikat szerencsésen élve ki-
húzták. A legnagyobb csoda az, hogy a föld-
műves már mintegy 30 éve a föld tulajdonosa
s minden évben felszántotta földjének azt a
részét és soha sem történt semmi baleset. A
kutnak az eset óta sok bamuója akadt.

— **Árverés.** A magyar kir. államvasutak-
nak szabadkai teheráruaktárában ki nem
váltott és kézbesíthetlen szállítmányok f. hó
20-ikán nyilvános árverésen eladatnak.

— **Megindult a heremagvásárlás.** Részint a
külföldi, részint a belföldi kereskedők bejár-
ják most a vidékeket és többen felhasználják
egyes termelők tájékozatlanságát, miáltal ezen
gazdák alacsonyabb árt kapnak megvaukért,
mint a jelentégi piaci helyzetnél jogosan igényt
tarthatnak. Részünkről kötelességünknek tartjuk
figyelmeztetni az egész gazdaközönséget, hogy
ne pocsékolja el olcsó áron löheremag termé-
sét, hanem forduljon bizalommal Mautner
Ödön hírneves budapesti magnagykereskedő-
höz, küldjön oda mintát terméséből a menyi-
ség megnevezésével. Teljesen nyugodt lehet
mindenki, hogy okvetlen megkapja legmaga-
sabb árt, mert általánosan ismert tény, hogy
Mautnernek óriási forgalma révén a legnagyobb
szükséglete van heremagvakból, és meg va-
gyunk győződve, hogy legszolidabb lebonyo-
lítást is e cégnél találhatják meg a termelők.

— **Összeesett az utcán.** Marianovics Vincze
helybeli lakos tegnap d. e. a Gálfy-féle gyógy-
szertár előtt szivszorítás következtében össze-
esett. A gyorsan megjelent mentők a lakására
szállították.

— **Szerencsétlenül járt raktári munkás.**
Az államvasutak helybeli teherpályaudvarán
tegnap Rizsányi Ferencz munkásnak egy
telt hordó vigyázatlanság folytán a lábára
esett úgy hogy lábafejét összezúzta. A sze-
rencsétlen munkás lakásán ápolják.

— **Hirdetéses függöny.** Színházunkban az
idén sok mindenféle újítás van egy a szinpad,
mint a nézőtérén. Ujdonság számba megy
Csiszér Kálmán a tavali társulat szalon színé-
szének hirdetéses függönye. A függönyön
egy pesti céget kivéve csupa helybeli cég
anonciroz és ha a néhány üres hely is meg-
telik, elég izléses lesz és hát nem sokára meg-

Husz esztendővel ezelőtt még nem volt
«Gábor bácsi» Galambos Gábor. Akkor még
fiatal volt és szerelmes. A bíróságnál hivatal-
nokoskodott és ezen a téren sorra megismer-
kedett a kollégái családjával. Bálint Vilma, a
Bálint kollégájának a leánya hamarosan meg-
tetszett neki: üde leány volt, formás, eleven.
A leány sohasem szerette őt — talán senkit
sem szeretett az soha életében — és ha gaz-
dag lett volna, szóba se jött volna, hogy
hozzámegy valaha. De bizony a szülei nem
igen lehettek válogatósak: elvégezték egymás
között, hogy odaadják Vilmát Galambos Gá-
bornak. Csak éppen arra vártak már, hogy
Gábor megkérje a Vilma kezét, a szándéka
felől biztosak voltak. Itt aztán közbejött va-
lami. Galambos Sándor, a fiskális, a Gábor
öcsce hirtelen belebolondult a leányba.

Ugy esett a dolog tudniillik, hogy Gábor
egy napon azt mondta az öcscsének:

— Kedves öcsém, valami nagyon komoly
dologban akarom kikérni tanácsodat.

Sándor nevetett:

— Ki vele öreg!

— Meg akarok... izé... házasodni — szőlt
pirulva az «öreg.» Bálint Vilmának hívják a
leányt... Tudod, hogy én semmit sem szere-
tek elhamarkodni. Hát tedd meg azt nekem:

látogass el velem hozzájuk és vedd jól szem-
ügyre a lányt... Ha aztán úgy találod, hogy
hozzám való, hát akkor megkértem a kezét...
Tudod, semmit sem teszek a te jóváhagyásod
nélkül... .

— Jól van, öreg. Elmegyek.

Sándor el is ment, a mint mondta: forma-
kedvéért Bálintékhöz és tüzes — vérű fiu
volt — a második látogatás után elrémülve
konstatálta magán, hogy beleszeretett Vilmába.
De nem akarta a bátyja boldogságát semmivé
tenni: hallgatott erről. Gábor azonban, a de-
rék jó Gábor észrevett mindent. Látta azt is
hogy Vilma sokkal jobban vonzódik Sándor-
hoz, mint ő hozzá... Megsíratta az arany-
szővésű álmait: édes feleséget, meleg, puha
családi fészket, lemondott minderről. Beletö-
rődött abba a gondolatba, hogy ez nem lehet
másképp és így szőlt egyszer az öcscséhez:

— Nézd Sándor. Gondoltam egyet. Nem
veszem én el Vilmát. Nem vagyok én hozzá
való. Én félszeg vagyok, igénytelen, kicsit
nevetséges is. Nem ideálnak teremtett az isten.
Te tudsz imponálni. Szép fiu vagy, erős,
szeretni való. Tüzes vagy, mint Vilma. Neked
való az a lány egészen... .

Sándor száz meg száz ellenvetést tett. Hiába
beszélt.

— Látod, — mondta a bátyja — mióta
észrevettem mindezt, már nem is szeretem
Vilmát. Ugy se lennénk mi boldogok. Majd
keresek én valami magamfajta fakó teremést-

...Tizenöt évig tartott a Vilma meg a
Sándor házassága. Akkor meghalt Galambos
Sándor... A mi vagyont a családjára hagyott
bizony nem sok volt. Amugy szűkesen meg-
lehetett belőle élni. Az asszony, akit könnyü-
vérű ura beleszoktatott volt a nagyzó életbe,
ragyogásba, özvegyen maradván nagyon meg-
érezte ennek a hiját.

És itt kezdődik a Gábor bácsi igazi sze-
repe. Ő eddig visszahúzódva élt, nagy ritkán
látogatott el Sándorékhöz.

— Fakó veréb sehogyes illik bele a csillo-
gásba, — mondogatta.

Mikor aztán meghalt a bátyja, a «fakó ve-
réb» éppenséggel nem ütött el a szürke ke-
rettől. Egészen beleillett az ő igénytelen
alakja a visszahúzódva élő család körébe. —
Mindennapos vendég lett a háznál. Jóformán
megvonta a szájától a falatot, csak hogy az
öcsce családján segítsen.

Mikor nagy félénken bekopogtatott hozzá-
juk, rendszeren ott rejtgetett valamit a zsebébe
a hóna alatt.

— Ugy-e nem haragszol? ezzel kezdte

megfogja szokni közönségünk a reklám ezt a módját mely a főváros néhány színházában már megvan.

— **Meghívó.** A „Zion, jótékonyági egyesület f. hó 20-án d. u. 5 órakor az izr. hitközség tanácstermében alakuló közgyűlését tartja.

— **Megunta ezt az életet.** Nagy feltűnést keltő öngyilkosság történt tegnapelőtt Zomborban. F. hó 14-én ugyanis Konyovits Gávró ottani magánzó fejbőlte magát. A lövés agyába hatolt s rögtön halált okozott. Nem tudni mi volt az ok, mely a már nem fiatal, jómódu embert az öngyilkosságba hajította.

— **Az önkéntes tűzoltó testület 10 éves jubileuma.** Az önkéntes tűzoltó testület az országos gyászra való tekintettel tíz éves fennállásának évfordulóját f. évi október hó 30-án házilag üli meg. Ezen alkalommal a szent Teréz egyházban reggeli 9 órakor Latky József országos tűzoltó főpap hálaadó istentiszteletet mond d. e. 10 órakor pedig a városháza tanácstermében (X. és V. éves szolgálati érmek kiosztásával) diszközgyűlés fog tartatni.

— **Ismét loptak a kalocsai érsektől.** A kalocsai érseki uradalomban a lópás ugyszólván napirenden van. Egyszer fát, másszor kukoriczát loptak. A napokban is — mint bajai tudósítónk írja — Szeremlén az érseki uradalomból több ottani paraszt ember mintegy 80 frt értékű kukoriczát loptott. A csendőrség elfogta a tetteseket, akik bevallották, hogy a lopásban elősegítette őket Kita János erdőőr néhány liter pálinka fejében szabad gazdálkodást engedett a tolvajoknak.

— **Becsipve ment a tulvilágra.** Ma'stjyk János mélykúti borbély nem panaszkodhat Szt. Péternek, hogy Bácskában nem vig az élet. Mélykútról írják a szépités mesterségét tanult ember a napokban 4 napi mulatozás után annyira be volt rugva, hogy önkivületi állapotában egy istállóban ledült az ötödik napon ott találták halva. Az előhívott orvos szélütést constatált.

tendesen. — Potom áron jutottam egy pár kis cipőhöz, hát elhoztam a Sándorkának... A hogy a fiókomban turkáltam, a kezem ügyébe akadt ez a fülbevaló... Isten tudja, hogy került hozzám?... Jó lesz Őrszikének, ha nem veszed rossz néven... Ez a képes könyv a Bandié...

Zavartan nézett ilyenkor a sógorasszonyára szepegett, hogy az megharagszik. Mikor pedig látta, hogy elmosolyodik, a boldogságtól izgatottan tüpegett a szobában, azt se tudta, mit csináljon örömeiben.

Leült, majd hirtelen fölugrott, megdörzsölte a kezét, végig sietett a szobán, közbe néha elfordította a fejét. Könyezett, alig halhatóan mondta, inkább csak magában:

— Mindnyájukat szeretem, valamennyit... De mégis talán legjobban a Bandit. Egészen az apja fia... Szép, erős...

Az asszony sokszor marasztotta ebédre, vacsorára.

— Bocsáss meg édesem — hebegte Gábor bácsi ilyenkor — de én az öreg czimboráimmal szoktam együtt enni... Tudod, mulatós ember vagyok...

A viláért sem akart terhükre lenni.

Hazament este, az ebédéről maradt sajtót megette, aztán jót húzott a jéghideg kútvizből.

IRODALOM.

— **Südermann.** Abban a sorozatban, melyben az Olcsó Könyvtár a modern drámairodalom jobb termékeit bemutatja, megjelent ujabban Südermannak Rejlett bölgség című színműve is. A darab annak idején a Nemzeti Színházban is színre került és nagy hatása még élénk emlékezetünkben van. Egy talusi tanító család élete keretében egy hatalmas szenvedély drámája játszódik le, izgató, életteli cselekvényben. Az író kitűnően szövi a mese szálait, hogy mindvégig, olvasva is, feszül kíváncsisággal várjunk a oldást. Prém Jozsef jól fordította a darabot, mely mint az Olcsó Könyvtár kettős száma (1065—66. sz.) alapján kapható.

— **Nansen utazása.** lábszánkón Grönlandon keresztül. Irta Szivos Béla. A nagynevű Nansen csodálatos utazásának legérdekesebb részletei vannak e kötetben ismertetve s szövegbe íglatott harmincz szép képpel még érdekesebbé, vonzóbbá téve. Bizonyára egyike lesz ez a könyvecske azoknak, a melyek az olvasó közönség minden rétegében szíves fogadtatásra találnak mert valójában olyan, hogy a ki kezébe veszi, alig tudja addig letenni, míg az egészét el nem olvasta. Könnyen érhető, zamatos, magyaros stílusa különösen alkalmassá teszi arra, hogy egyetlen ifusági és népkönyvtárból se hiányozzék. Nagy előnyére szolgál a rendkívüli olcsó ár is, t. i. csak 20 krajczár. Az érdmes munkát a Franklin Társulat a Vasárnapi könyvtárban (35. füzet) adta ki. Kapható a kiadótársulatnál valamint minden könyvárusnál is.

SZÍNHÁZ.

Megnyitás.

Szabadka, 1898. okt. 15.

A Pest szálloda hatalmas oszlopaire odavilágít a villany lámpák fehér fénye. Az átja vitott régi ajtók megnyitk és sűrű csapatokban állanak a „kiszorultak” (mert hát nálunk is vannak ilyenek) az esteli pénztár, folyer és buffet (mindhárom elfér a boltives kis előcsarnokban) tisztára mosott koczakövein és kíváncsian olvasgatják a szinlapot, azon a

Egy delután igen hidegen fogadta az asszony. Egy rég elfeledett távoli rokona hagyott rá nagy örökséget, ennek vette híret az nap az özvegy asszony. Hirtelen viszagondolt a régi, zajos, vig napokra és gyönyörűséggel képzelte maga elé a bekövetkezendő fényes, dinom-dánomos időket, a mikhez a nagy örökség juttatja majd hozzá. Lehetetlennek találta hogy ez a kopott öreg, továbbra is hozzájuk járjon és megszégyenítse őket. Elmondta a sógorának, hogy milyen szerencse érte.

— Kedves Gábor — ugy a szívébe nyilatalt ez az éles hang az öregnek — azt hiszem, meg fogod érteni, hogy most már nem szorulhatunk többé rád. — Öreg is vagy, a járkálás nehezre esik, ne fáradj ezentul hozzánk. Majd mi látogatunk el hozzád és mi segítünk téged. Ugy e jó lesz?

...Kint hullott a lassu, permeteg eső, kopogtatta az ablakokat...

A rideg szobára mélységes csönd borult, az öreg a gyerekeket nézte hosszan, helylyelközzel — lopva — az asszonyt. A szíve csordultig tele volt keserűséggel...

régi ismerősök és az új, az ismeretlen tagok neveit és oda pislognak sűrűn azokra a szerencsés halandókra, kik már a megnyitót „diszelőadáson” ott lehetnek.

Az alacsony szűk folyósót apró villanylámpák világítják meg, de azért megtörténik némely földszintes látogatóval, hogy neki akar menni a közép ajtónak, és csak mikor oda ér, veszi észre, hogy a közép ajtó be van falazva (ujtás!). Lassanként bekerülünk a nézőtérre. Mintha sokkal barátságosabb lenne a színház, tisztán ragyog minden a kis villanylámpák fényében.

Czifra „hirdetési függöny” választja el a szinpadtól a nézőteret. Reclam uraság is bevonult tehát az idén színházunkba.

A földszint már megélt, lassankint megtelenek a páholyok is a régi kedélyes közönséggel.

Hangolnak a muzsikások, elpattan egy-egy hur, de ez nem hozza ki phlegmájából a m cseh polgártársainkat, ujat feszítenek hegedűjükre és néhány pillanat mulva a zenekar rendben van.

Mielőtt a függönyt felhúzzák elmerengünk a multon, a negyven esztendő előtti időkön. Petroleum lámpa pislogó világossága mellett várta az akkori közönség a függöny felgördülését, vasas németek, ulánusok czifra uniformisa tarkította a páholyok sötét vörös szénét. Megfehérédt azóta a szép hölgyek haja, megroskadtak a deli szép ifjak, csak egy maradt még mindig fiatal, az kit negyven évvel ezelőt ünnepeit városunk, ki ép negyven esztendővel ezelőt lépett fel először városunkban és kit virágokkal halmoztak el még a „vasas németek” is, pedig nem értékék szavát, de édes ezüst csengésű hangja belepota szívükbe magát és a magyar szó a „komédia házban” azóta se csengett szebben, mint mikor először lépett ott fel az örökifjú szép Nagymama, hazánk legnagyobb művésznője Prielle Kornelia!

* * *

A megnyitót előadásról jövő számunkban referálunk. O.

Törvénykezés.

— **Sajtópör lapunk ellen.** A szegedi esküdtbírótság előtt a holnap hétfőn lesz megtartva a szegedi kir. főügyészség által hivatalból megindított és a „Bácskai Hírlap” ellen irányított sajtópör. Lapunk szerkesztője sokkal közelebb áll hozzánk semhogy bármit is akar-nánk ez ügyről előreírni. Itt csupán a „Szegedi Napló” cikkét regisztráljuk, amely a különben érdekes sajtópörrel a következőket írja: „Érdekes sajtópör. A jövő héten, hétfőn ismét érdekes sajtópör kerül tárgyalásra a szegedi esküdtbírótság előtt. A Bácskai Hírlapot panasztolta be az ügyészség egy cikk miatt, a melyben a lap erősen megtámadta a szabadkai törvényszéknél az utóbbi években üzletszerűen üzött letelezést. Ez a letelezés tudvalevő olyas valami, a miből részint az állami kincstárnak, részint annak a boldog hivatali férfinak van haszna, a ki a leletet fölfedezi. A Bácskai Hírlap azonban az ellen kelt ki és azt állította, hogy a szabadkai törvényszék-letelező hivatalnok a haszon iránti tulhuzogásból jogtalan leleteket vett föl még pedig tömegesen. Annak idején az egész ügyvédi kamara is foglalkozott vele elítélőleg. Volt olyan hónap, mint az inkriminált cikkben olvasható,

amikor 1500 leletet szerzett azonnevezetű hivatalnok. Dr. Csillag Károly ügyvéd és szerkesztő vállalta el az erős czikkért a felelősséget. A szabadkai ügyvédek egész tömegben eljönnek tanúságtételre ebben az érdekes pörben, melyben a tanuk száma vagy 40. A védő: dr. Balassa Armin.

NYILTTÉR*)

Nyilatkozat.

Alulírott Löwy Testvérek szabadkai cég, vagy annak bellagjai Löwy Simon és Löwy Manó ezennel kijelentjük, hogy csak a szabadkai kir. járásbírósnál 496 898 szám alatt folyamathoz tett szabadalom sértési eljárás során értesülünk arról, hogy az Österreicherische Gasglühlicht Actiengesellschaft, és a „Magyar Gázizzófény Részvénytársaság” kizárólagos szabadalommal bírnak az ugynevezett gáz égő testekre. Minthogy pedig mi egy alkalommal hasonló tárgyakat, Emil Löwenthal (Bécs III. Seidengasse 23) cégtől illetve ennek utazó ügynökétől teljes jóhiszeműséggel vásároltunk, ezennel készséggel kinyilvánítjuk, hogy kötelességszerűleg tartózkodni fogunk minden oly ténykedéstől, mely a fentnevezett részvénytársaságok szabadalmait és jogait bármely tekintetben sérthetné, és hogy a jövőben gázizzófény testeket csak a Magyarországon egyedül jogosulttól a „Magyar Gázizzófény Részvénytársaságtól” fogunk beszerezni.

Felhatalmazzuk a fent megjelölt Részvénytársaságokat arra is, hogy ezt a nyilatkozatunkat belátása szerint felhasználhassa, esetleg egész terjedelmében közzé is tegye.

Szabadkán 1898. október hó 12-én.

Előttünk: Löwy Testvérek:
Dr. Vécei Samu, Löwy Simon,
Bleszits Miklós, Löwy Manó.

Hirdetmény.

Egy öl akác hasáb fa
o. é. tizenöt forint
házhoz szállítva, megrendeléseket elfogad a
Takarékpénztár és Zálogház
részvény társaság.

Hirdetés.

A helyb. izr. hitközség eljárásága ezennel közhírré teszi, hogy a hitközség tulajdonát képező **gabella jövedéket** valamint a kizárólagos **koserhus kimérési jogot** 1899. évi január hó 1-től kezdve egy esetleg **három évre bérbe adja**. Minél fogva felhivatnak mindazok, kik ezen jogokat bérbevenni óhajtják, hogy kellően felszerelt ajánlatukat a szükséges ovadékkal ellátva **legkésőbb f. évi november hó 1-ig** a hitközségi irodában annál bizonyosabban nyújtsák be, mert később beérkezendő ajánlatok figyelmen kívül fognak hagyatni.

A fenti jogokra vonatkozó feltételeket az érdeklődő felek a hitk. irodában a szokásos hivatalos órákban megtekinthetik.

Kelt Szabadkán, 1898. évi október hó 14.
Frankl Antal, dr **Milkó Izidor,**
jegyző. hitk. elnök.

Eladó ház.

A VI. kör Gréczi utca 164. szám
alatt levő ház szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést ad

Mikuska György,
Zombori-ut szélmalom.

Amerikai zsebórák.

Jóállással, hogy a nickel színét nem változtatja szerkezete pontosabb s jobb mint a legdrágábbé.

Ára darabonként 3 forint.

Jóállás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös óralánc 60 krajczár.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításban kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbe-tegségtől megment, Tartós és pénzmegtakarító
Darabja 3 forint.

A penge ***csillagos acézből és a többi részei alpacából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál
Budapest, V. ker. Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

Kérje
a *The Continental*
Bodega Company
olághírű spanyol és portugál
borait
Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemege kereskedésekben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Budapest
Sajátítók: **IV. Kossuth-Lajos és Újvilág-utca sarkán a Gentry Casinóval szemben**
csakis

Teljesen ártalmatlan.
Anti-epitikus s hygienicus
HÖLGY
óvszer.

Teljes biztos hatással, használatban kíméletes és nem kellene többé semminemű gyöngédtelen és ártalmas gumi vagy spongya czikket
1 doboz (12 drb) 1.50 kr, pontos használati utasítással 1.75 kr előleges beküldése után bérmentve
Kapható a feltalálónál
László József gyógyszer-nél
Maros-Ujvár (Erdély.)
Budapesti főraktár: Török József gyógyszerész
Kerpel, Fehér-sas gyógyszerház Lipót-körút 28
Gyors s pontos szétküldés.
(Telefon 3817.)
Czélserű és kíméletes

18166/98 tan. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré teszem, miszerint a város tulajdonához tartozó 27 ⁶⁹⁷/₁₀₀₀ hold pölcsi gyümölcsfakerti telkek 5—5 kapás parcellákban

f. évi november hó 6-án d. u. ¹/₂ 2 óraker a helyszínen nyilvános árverés útján alábbi feltételek mellett örökáron elfognak adatni:

1. Kikiáltási ár négyzetölenként: 1 forint 50 krajczár.

2. Vevők tartoznak minden egyes parcella után 100 frtot a leütés után azonnal készpénzben lefizetni, a mely 100 frt vevő által a jóváhagyás után a vételár 10 %-ra kiegyesztendő, a hátralékos vételár pedig 1899. évi január hó 1-től kezdődőleg 5 %-os kamat és 5 %-os hátralékos kamattal együtt 10 (Tíz) év alati, mindenkor január hó 1-én egyenlő részletekben a város házipénztárába lefizetni.

3. Az árverés alkalmával lefizetett 100 frt az első fizetési részletekbe fog betudatni.

4. Az árverés vevőre nézve a leütés után azonnal, a város közönségére pedig a szabályszerű minisiteri jóváhagyás lesz jogkötelező. Megjegyeztetik és kikötetik azonban, hogy az egészségre ártalmas ipartelepek ezen területen nem létesíthetők.

5. A jogügyletből származó összes bélyeg és illeték költségek, valamint a birtokba vételtől számított adók vevőt terhelik.

6. Vevő a megvett terület birtokába a minisiteri jóváhagyás után lép. Az árverés alkalmával az illeték területen talált állandó ültvények ugymint az anyafák és anyaszőlőtőkék vevőt illetik, a többi összes oltványokat azonban jogában áll a város közönségének az eladott telken hagyni és akár egyenként, akár egyszerre 1899. évi április hó 15-ig elárusítani.

7. A megvett ingatlan a vételár teljes lefizetése után fog vevő javára bekebelezetni.

8. Nem fizetes esetén a város közönsége jogosítva leend a megvett területet vevő kárára és költségére újból elővereztetni, mely esetben a netaláni vételár-különbözet és a felmerült összes költségek levonása után fennmaradó összeg fog csak a vevőnek visszafizetelni.

9. Az ezen jogügyletből származó minden nemű peres kérdések eldöntésére a szabadkai kir. járásbírósnak sommás eljárása kötetik ki.

10. Vevők tartoznak az általuk megvett parcellákat legalább az útra eső részről elkeríteni.

Mely árverésre a venni szándékozók ezenel meghivatnak.

Szabadkán, 1898. évi okt. hó 15. napján.

Jakobcsits Gyula,
gazdasági tanácsnok.

Honi ipar

Torontáli Szőnyeggyár Részvény-Társ.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel esomózott szmirna szőnyeget, terem-, szalon-, ebéd-, háló-, boudoir- és uri-szobák részére mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint; hollandi futószőnyeget, keleti (karamini) függönyöket, torontáli szerb szőnyeget (Tyllin), terítők, függönyök, divánatvetők stb. részére.

Főraktár: Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 4. szám.

Dusan felszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmábvágó cikkekben, u. m. olcsóbbfajtájú szőnyegek, terítők, takarók, ablakvédők, szoba-s lópkörcök

Honi ipar